

S p i s t r e ś c i

Wstęp	3
Rozdział I. USTROJE GOSPODARCZE	7
1. Ustrój gospodarczy a gospodarka	7
2. Czym jest ustrój gospodarczy	8
3. Wolność gospodarcza	11
4. Czynniki zakazane, uniemożliwione i nakazane	13
5. Kryterium wagi	15
6. Ustroje liberalne i etatystyczne	17
7. Gospodarka centralnie zarządzana a gospodarka rynkowa	28
8. Klasowe ustroje gospodarcze	34
8.1. Klasa upośledzona a klasa uprzywilejowana	34
8.2. Marksizm a ustroje klasowe	39
9. Kapitalizm a socjalizm	42
10. Ustrój demokratyczny a dyktatorski	46
11. Klasyfikacja ustrojów gospodarczych	48
12. Brzemie własności państwowej	49
Pytania do rozdziału I	51
Rozdział II. GOSPODARKA NARODOWA A TABELA PRZEPŁYWÓW MIĘDZYGAŁĘZIOWYCH	53
1. Nakłady i efekty	53
2. Tabela nakładów i efektów. Podstawowe zależności	54
3. Wielogałęziowa tabela nakładów i efektów	57
4. Interpretacja tabeli	59
5. O dalszych zastosowaniach tabeli	62
Pytania do rozdziału II	64
Rozdział III. DOCHÓD NARODOWY I PRODUKT SPOŁECZNY. PODEJŚCIE OD STRONY NAKŁADÓW	65
1. Potrzeba pomiaru bogactwa	65
2. Dochód państwowy, narodowy czy społeczny?	66
3. Dochód narodowy traktowany jako finansna produkcja materialna /MPS/	67
3.1. Filozofia metody MPS	69
3.2. Modyfikacja tabeli pod kątem metody MPS	73

3.2.1. Problem niezrównoważenia w handlu zagranicznym	74
3.3. Dochód narodowy netto wg metody MPS	77
3.4. Dochód narodowy brutto wg metody MPS	78
3.5. Dochód narodowy wytworzony i podzielony	80
4. Komentarz na temat roli Marksa w dorobku teoretycznym ekonomii	81
5. Produkt społeczny wg metody SNA	82
5.1. Filozofia SNA	82
5.2. Modyfikacja tabeli pod kątem metody SNA	94
5.3. Produkt społeczny brutto i netto	94
6. Podejście od strony nakładu a podejście od strony efektu	95
7. Podejście od strony efektu /produktu/	96
7.1. Efekt finalny	96
7.1.1. Dochód narodowy wg metody MPS	101
7.1.2. Produkt społeczny wg metody SNA	102
8. Definiowanie a obliczanie wskaźników społecznego dobrobytu	103
Pytania do rozdziału III	106
Rozdział IV. PODZIAŁ DOCHODU NARODOWEGO I PRODUKTU SPOŁECZNEGO	107
1. Umowny charakter terminu podział	107
2. Podział dochodu narodowego i produktu społecznego	108
2.1. Podział w kraju o gospodarce centralnie zarządzanej	108
2.1.1. Analiza przykładu	108
2.1.2. Podział dochodu narodowego	114
2.2. Podział w kraju o gospodarce rynkowej	116
2.2.1. Analiza przykładu	116
2.2.2. Podział produktu społecznego	121
3. Kwestia zużycia i problem sprawiedliwego podziału	122
Rozdział V. WZROST GOSPODARCZY	127
1. Wzrost gospodarczy, tempo wzrostu	127
2. Jednoczynnikowy model wzrostu	127
3. Wzrost w cenach porównywalnych i wzrost na mieszkańca	132
4. Dwuczynnikowy model wzrostu w kraju o ustabilizo-	

wanej gospodarce rynkowej	133
5. Model wzrostu w nieustabilizowanej gospodarce rynkowej	139
6. Wzrost gospodarczy - interpretacja na tabeli nakładów i efektów	144
7. Granice wzrostu	147
Pytania do rozdziału V	149
Rozdział VI. NIERÓWNOWAGA GOSPODARCZA .	151
1. Równowaga i nierównowaga	151
2. Nierównowaga jako chroniczna przypadłość systemu	154
2.1. Nierównowaga podażowa - charakterystyka . .	155
2.2. Nierównowaga popytowa - charakterystyka . .	157
3. Interpretacja nierównowagi na tabeli nakładów i efektów	161
4. Mechanizm powstawania nierównowagi	163
4.1. Nierównowaga podażowa	163
4.1.1. Analiza przy założeniu cen stałych .	163
4.1.2. Analiza przy założeniu cen zmiennych	166
4.2. Nierównowaga popytowa	168
4.2.1. Dyrektywa w jednostkach naturalnych	168
4.2.2. Dyrektywa opiewająca na produkcję globalną	174
5. Samopogłębianie się nierównowagi	176
5.1. Dodatnie sprzężenie zwrotne	176
5.2. Samopogłębianie nierównowagi podażowej . . .	177
5.3. Samopogłębianie nierównowagi popytowej . . .	180
5.4. Mechanizm pierwotny a samopogłębianie . . .	184
6. Konsekwencje nierównowagi	184
6.1. Efektywność gospodarcza	184
6.2. Postęp cywilizacyjny	185
6.3. Obyczajowość a typ nierównowagi	188
7. Asymetria nierównowagi i jej konsekwencje	190
7.1. Pojęcie asymetrii	190
7.2. Przejawy asymetrii nierównowagi	194
7.3. Powstanie asymetrii nierównowagi	193
7.4. Konsekwencje asymetrii	198
7.5. Gospodarka efektywna i gospodarka marno- trawna	199
Pytania do rozdziału VI	200

Rozdział VII. CYKL KONIUNKTURALNY I POWSTANIE STRUK-	
TURY GOSPODARCZEJ	201
1. Uwagi wstępne	201
2. Cykl koniunkturalny - charakterystyka ogólna . . .	202
3. Ckl a teoria cyklu	204
4. Teoria cyklu - analiza przykładów	206
4.1. Założenia obu przykładów	206
4.2. Cykl w gospodarce rynkowej	211
4.2.1. Założenia specyficzne dla tabeli 11 . .	211
4.2.2. Jak wypełniamy tabelę 11?	216
4.2.3. Analiza przebiegu cyklu	223
4.2.4. Rola sprzężeń	228
4.2.5. Problem terminologii	230
4.3. Cykl w gospodarce centralnie zarządzanej . . .	230
4.3.1. Założenia specyficzne dla tabeli 12 . .	230
4.3.2. Jak wypełniamy tabelę 12?	236
4.3.3. Analiza przebiegu cyklu	241
4.3.4. Rola sprzężeń	248
4.3.5. Problem terminologii	250
5. Cykl, wzrost gospodarczy i struktura	251
6. Cykl koniunkturalny a cykl polityczny	253
Pytania do rozdziału VII	257
Rozdział VIII. TYP NIERÓWNOWAGI A INTEGRACJA MIĘDZYNARODOWA	259
1. Rachunek zysku i rachunek straty	259
1.1. Rachunek straty	261
1.1.1. Rachunek niedoboru	264
1.2. Rachunek zysku	266
2. Typ rachunku a typ nierównowagi	267
3. Postawa antyeksportowa i postawa antyimportowa . .	268
4. Skłonność do eksportu i importu	270
4.1. Modyfikacja modelu gospodarki	270
4.2. Skłonność do wymiany w obszarze nierównowagi podażowej	271
4.3. Skłonność do wymiany między obszarami o róż- nych typach nierównowagi	274
4.4. Skłonność do wymiany między obszarami o nie- równowadze popytowej	278
5. Rachunek niedoboru a autarkia gospodarcza	278
6. Wskaźniki skłonności do wymiany	281
7. Skłonność do wymiany a integracja	283
7.1. Trzy znaczenia słowa integracja	283
7.2. Skłonność do wymiany integracji	286
Pytania do rozdziału VIII	288